

UGent en HoGent presenteren kiwi-ei-project met kunstenaar Koen Vanmechelen

Kip als geheim wapen tegen Aziatische fruitvlieg

Bottelare, 22 september 2015 – Naar aanleiding van de nieuwe kiwibes oogst, stellen UGent en HoGent vandaag het baanbrekende en innovatieve kiwi-ei-project voor. Het betreft een wetenschappelijk onderzoeksproject naar de eco-impact van de aanwezigheid van kippen op kiwibes- en andere fruitteelt plantages. Kippen blijken een krachtig ecologisch antwoord te kunnen zijn voor de bestrijding van insectenplagen en van onkruid. Kunstenaar Koen Vanmechelen verleent zijn medewerking aan dit multidisciplinair opzet om de fruitteelt, die vandaag voor heel wat uitdagingen staat, te ondersteunen.

Samen met het kiwi-ei-project stellen de faculteit Bio-ingenieurswetenschappen van UGent en Faculteit Natuur & Techniek van HoGent ook een andere onderzoeksprimeur voor: meer dan 30 nieuwe kiwibesrassen. Hiermee krijgt het in 2007 gestarte succesverhaal van de Belgische kiwibes nieuwe expansieperspectieven voor de meer dan 40 telers met ruim 30 hectare kiwibesplantages die begeleid worden vanuit de kiwibes onderzoeksgroep UGent en in het bijzonder Filip Debersaques, hoofdlector UGent en projectleider kiwibes UGent.

Kippen helpen fruitteelt

Met het kiwi-ei-project wil UGent met zijn onderzoekspartner HoGent naar een oplossing zoeken voor een belangrijk probleem in de fruitsector. De kleinfruitteelt in Europa wordt immers geteisterd door de Aziatische fruitvlieg. Daarom worden de telers aangeraden om de afgevallen vruchten meteen op te rapen en afgesloten te bewaren of te vernietigen. Dit is echter zeer arbeidsintensief en moeilijk te realiseren. De onderzoekers stelden vast dat de aanwezigheid van kippen op een kiwibesplantage een duurzaam en milieuvriendelijk antwoord kan zijn voor dit probleem. De kippen eten het afgevallen fruit op waardoor de insecten geen kans krijgen om zich te verspreiden.

“Vanuit deze veelbelovende en gunstige onderzoeksresultaten willen we het onderzoek verderzetten en uitbreiden naar andere kleinfruit plantages. Daarnaast gaan we ook op zoek naar een kip die beter dan de andere kippen geschikt is om in een geïntegreerd productiesysteem, en bij uitbreiding in ecologische – biologische gestuurde systemen, te floreren”, aldus Frank Coopman, docent UGent.

Kunst ontmoet wetenschap

Voor het Kiwi-ei project levert de Belgische kunstenaar Koen Vanmechelen kippen uit zijn nieuwe Community Chicken Project. Vanmechelen: *“Jaarlijks wordt een haan van de nieuwste kruising in mijn Cosmopolitan Chicken Project - momenteel is dat de Mechelse Cemani - gekruist met een gematchte kip die door een gespecialiseerd bedrijf wordt aangeleverd”,* aldus Koen Vanmechelen.

Uit wetenschappelijk onderzoek van Vanmechelens kippenkruisingsproject blijkt dat hij na 25 jaar kruisen een unieke DNA-databank heeft en zijn kippen meer divers, sterker en fertiel zijn. *“Ieder jaar kruisen we mijn nieuwe generatie met een gematchte kip. Zo vermijden we inteelt. De gezonde, biologische community kip moet om gemeenschappen van eieren voorzien”,* aldus nog Koen Vanmechelen.

Community chickens worden na dit opstartproject in Gent en later ook Genk geïntroduceerd in Detroit, Harare en Havana. *“Het kiwi-ei project is uiterst belangrijk. Ik kijk met veel hoop en verwachting uit naar het wetenschappelijk onderzoek. Dit kan een perfect, wetenschappelijk*

onderbouwd ecosysteem opleveren voor gemeenschappen over de hele wereld die voedselzekerheid nodig hebben. Bes en kip, wetenschap en kunst, genen en memen: het is de perfecte keten”, besluit Vanmechelen.

Vandaag illustreert Koen Vanmechelen in de kiwibesproeftuin het project met een kunstwerk: Re-Cycling-Birth; een praalwagen waarin zijn Cosmopolitan Chickens tussen kiwibesplanten vertoeft.

Financiering via crowd funding

Omdat er voor transdisciplinair onderzoek waarbij kunst, wetenschap en het bedrijfsleven elkaar ontmoeten, nauwelijks ruimte is voor financiering via de traditionele kanalen, roepen de initiatiefnemers het brede publiek op om het onderzoek gedeeltelijk mee te financieren. “ *Het is voor het eerst dat de wetenschap kiest voor deze financieringsvorm via crowdfunding. We zijn er van overtuigd dat het kiwi-ei project binnen de primaire productie een meerwaarde kan betekenen en zal helpen om de uitdagingen in de toekomst met meer kennis te benaderen. Tegelijkertijd kan dit project de ruggengraat vormen voor fundamenteel onderzoek binnen de primaire sector*” zegt Frank Coopman.

Om vrienden, familie en sympathisanten de kans te geven kennis te maken met de kiwibes en afgeleide producten, maar ook met het kiwi-ei-project wordt er op woensdagnamiddag, 30 september vanaf 14h00 een inkijk gegeven op de proefhoeve in Bottelare, Diepestraat 1. De praalwagen zal ook dan weer te bezichtigen zijn. En wie via een kleine financiële bijdrage de uitbouw van het project mee wil ondersteunen kan rekenen op een uniek aandenken aan deze kiwibesdag. Via het Crowdfundingplatform van de Stad Gent (www.crowdfunding.gent/go/projects/kiwi-ei) kunnen geïnteresseerden meer informatie vinden over het project en zich ook inschrijven. Er kunnen ook via de UGent financiële bijdragen gestort worden op het rekening nummer BE26 3900 9658 0329 (BIC: BBRUBEBB) met vermelding van de code BW_348. Voor een gift vanaf 40 euro ontvangt men een fiscaal vrijstellingsattest dat recht geeft op een belastingvoordeel van 45% in uw belastingaangifte.

Kiwibesproeftuin sleutel voor toekomst

De ruim 30 nieuwe kiwibesrassen met zeer diverse vruchten werden geteeld in de kiwibesproeftuin op de Proefhoeve Bottelare van UGent en HoGent in samenwerking met de Pomologische Vereniging Oost-Vlaanderen. In de proeftuin staan eveneens een unieke verzameling kiwibesrassen die bijeen gebracht werden vanuit verschillende continenten. De nieuwe rassen worden in de proeftuin beoordeeld op een aantal vrucht- en groeiparameters om hun geschiktheid voor het Belgische klimaat en hun bruikbaarheid voor het veredelingswerk te evalueren.

“De diversiteit op gebied van smaak, kleur en vorm, van deze kiwibesrassen bewijzen het potentieel van de kiwibes. Uit het assortiment nieuwe rassen werd reeds een selectie gemaakt van enkele planten waarvan de vruchten bijzondere eigenschappen hebben. De extra troeven zullen de positie van de Belgische kiwibes nog verder versterken en nieuwe opportuniteiten creëren voor verdere expansie, ook naar het buitenland”, besluit Filip Debersaques.

Over Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen UGent

De faculteit Bio-ingenieurswetenschappen van de Universiteit Gent biedt academisch onderwijs en diensten aan die steunen op innoverend toegepast wetenschappelijk onderzoek met de levende materie als centraal thema. Het onderwijs en onderzoek integreren biologische, fysische en chemische wetenschappen met ingenieurstechnieken, met als doel de duurzame productie en verwerking van plantaardige en dierlijke grondstoffen en het beheer en de bescherming van natuur, het leefmilieu en de mens.

Over Koen Vanmechelen

Koen Vanmechelen is een internationaal gerenommeerd, conceptueel kunstenaar. Zijn werk draait rond diversiteit en is tegelijkertijd een ode aan het leven. Het is, o.a. door zijn jarenlange samenwerking met wetenschappers uit verschillende disciplines, letterlijk grensverleggend en hertekent de rol van de kunstenaar. Het Cosmopolitan Chicken Project is Vanmechelens bekendste project (een artistiek kruisingsproject met kippen uit verschillende landen) maar ook met het Cosmogolem project, the Walking Egg, CC®P en the Open University of Diversity positioneert Vanmechelen kunst categoriek waar het volgens hem hoort; in de maatschappij, tussen de mensen, geëngageerd.

Contact

Filip Debersaques
Universiteit Gent
Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen
Vakgroep Toegepaste Biowetenschappen
Tel: + 32 495 16 25 57
E-mail: filip.debersaques@ugent.be